

յոյլ-էն՝ յողայ, եւն. եւ ինչպէս այր՝ ասեմ,  
նոյնպէս նաեւ մայր՝ մտեմ...

Մայրամուտ նոր բառ է, մատնամուտ՝  
հին, մին՝ մայր բառին ուղղականէն կազ-  
մուած, միւսը՝ սեռականէն: Մայրամուտը  
թիւրիմացութեան ծնունդ չէ, նոր բառ  
է՝ բայց լաւ կազմուած:

Գաւառական մար-ը (մայր-ը) մտա-ին  
աղաւաղումը չէ, ինչպէս տեմնուեցաւ վե-  
րեւ. երկուքն ալ՝ մայր եւ մասն ուղիղ  
են:

Եւ ըստ իս՝ ինչպէս վերեւ ըսի՝ հոտ՝  
աւելի լաւ էր մայրամուտ գործածել, քան  
մատնամուտ. ասի աւելի բարձր՝ բանաս-  
տեղծական գրութեանց յարմար է:

Ուրիշն գրաբարի մէջ հաւասարապէս  
լաւ են՝ «ի մասն մտանել, դառնալ» —  
ի մայր մտանել, դառնալ:

Նոյնպէս միապէս լաւ են մատնամուտ  
եւ մայրամուտ: Մտաւանաւոր ընտիր չէ:

Աշխարհաբարի մէջ արդէն ժողովուրդը  
կ'ըսէ. «արեւը մարը մտաւ»։ «Արեւակը  
մօրմէն ելաւ ցաթեց աշխարհին վրայ»։  
Պարտիզակցի բանաստեղծի մը երկայն  
քերթուածին մէկ տողը: Դրագէտն ալ թող  
«մայրը մտաւ» ըսէ:

Նոյն հարցասէրը առանձին նամակով  
կը գրէ. «Ձեր «Մի՛ գրէք... այլ գրեցէք»  
գիրքը... սկսայ աչքէ անցընել:

«Անոր մէջ տեսայ քանի մը տեղ «Լո-  
քարնոյ», փոխանակ «Լոքառնոյ»ի:

«Իրաւամբ դիտել տալէ յետոյ թէ օտար  
անուններն ալ մեր լեզուէն ներս մտնել-  
նուն կ'ենթարկուին անոր ուղղագրական  
կանոններուն, կ'ականկալուէր որ ուղղա-  
գրէիք Լոքառնոյ, այսինքն Ռ փոխան Ռ-ի:

«Արդեօք ուրիշ պատճառ մը կայ ը-ով  
գրուելուն»:

Ձեռն յիշեր թէ ո՛ւր «Լոքարնոյ» գր-  
ուած է «Մի՛ գրէք»...ին մէջ: Խօսած եմ  
հոն՝ էջ 25-26, ուր «Լոքառնոյ» եմ  
գրած: Կարելի է թէ ուրիշ էջի մէջ գոր-  
ծածուած ըլլայ, եւ տպագրական սխալով  
բ-ով փախած ըլլայ:

«Լոքառնոյ» բնով գրելը այնքան սոս-  
կալի չէ՝ որքան օ-ով գրելը: Բն միասին  
շատ ունինք պատահաբար, կրնայ, ցար-  
եան, վերնական, եւն. եւն. նոյն իսկ ասոր  
հակառակը՝ թէնս պատահաբար՝ բայց ո-ի  
փոխուած. սահապտեմ, փոխանակ սրնու-  
պտեմ (= սրունապտեմ) սրուն-ք բռնէն:

Հայերէն լեզուն ն-է առաջ կ'ուզէ օ:  
Մէկէ աւելի անգամներ խօսած եմ այս  
երեւոյթի մասին՝ յիշուած գրքին մէջ: Ա-  
ւելորդ է կրկին կրկին գրել:

Հ. Ա. ՂԱԲԿԵԱՆ

## ԱՂԲԻՒՐՆ ԱՆՄԱՀԱՌԹԵԱՆ

Այն մենաւոր դաշտի ժամուն ճակատին.  
Ինչո՞ւ շողերն այնքան անոյշ կը փարին  
Եւ արբեցած որպէս կանաքն իւզաբեր  
Մարմին կ'առնեն, կ'ըլլան ճերմակ հրեշտակներ:

Մոգայիթէ աղբիւրն մ'այնտեղ կը յորդի  
Ու կ'երկարին անոր գառներ ծարաւի,  
Մինչ քօզին մէջ հին խորհուրդի մ'անթափանց  
Հըրաշք կ'ըլլայ — «Այս է բաժակ, այս է հաց»:

Կ'իբրժամ աղբիւրն անմահութեան այդ անճառ.  
Ըսպիտակ է հանգերձն հոգոյս եւ անկար,  
Հոն վարագոյրն իմ հաւաստիս կը վերնայ  
Ու նոր տեսիլ մ'իմ աչքերուս կ'երեւնայ:

ՂԵՄԵՆՈՒԿ - 8 օգ. 1980

Հ. Վ. ՅՈՒՆԱՆԿԵԱՆ